

NEXIA INTERNATIONAL
Kapsam Yeminli Mali Müşavirlik Ltd. Şti.

SİRKÜLER

Sirküler No : 2011/29

Sirküler Tarihi : 27.12.2011

Konu :TTK ve VUK'a göre 2012 Yılında Tutulması Gereken ve Tasdike Tabi Defterler

Vergi Usul Kanunu'nun 182 inci maddesine göre bilanço usulüne tabi olan ticaret şirketlerinin tutması gereken ana defterler şunlardır;

1. Yevmiye defteri,
2. Defter-i Kebir,
3. Envanter Defteri,

Diğer taraftan VUK'nun 197 inci maddesine göre, devamlı olarak imalatla uğraşan birinci sınıf tüccarların imalat defteri tutmaları zorunludur. Ancak, muhasebe işlemlerini 1 Sıra Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğine göre izleyen mükelleflerin imalat defteri tutma mecburiyeti 01.01.1996'dan itibaren kaldırılmıştır. Bu konuda 246 Sıra nolu VUK Genel Tebliğinde açıklamalar yer almaktadır.

Türk Ticaret Kanunu'nun 66/1-3 maddelerinde mükelleflerce tutulması zorunlu olan defterler Yevmiye Defteri, Defter-i Kebir ve Envanter Defteri ismen belirtilmiş olup, aynı kanunun 326 ve 428. Maddeleri uyarınca yukarıda sayılan defterler dışında Anonim Şirketlerin;

1. Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri
2. Yönetim Kurulu Karar Defteri
3. Pay Sahipleri Defteri
4. Nama Yazılı Tahvil çıkardıkları taktirde Tahvil Defteri

tutmaları mecburi tutulmuştur.

Bu defterlerin yanısıra, Vergi Usul Kanunu'na göre; işletme hesabı esasına tabi ikinci sınıf tüccarların "işletme Hesabı Defteri", zirai kazancını işletme hesabı esasına göre tespit edenlerin "Çiftçi İşletme Defteri", yabancı nakliyat kurumları veya bunları Türkiye'de temsil eden şube veya acentelerin, Türkiye'de elde ettikleri hasılat için "Hasılat Defteri", serbest meslek erbabının "Serbest Meslek Kazanç Defteri" tutması zorunludur.

20 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği ile 01.05.1983 tarihinden itibaren zorunlu hale gelen Damga Vergisi Defteri, sadece makbuz karşılığı ve istihkaktan kesinti suretiyle damga vergisi ödeyen Anonim Şirketlerce tutulması zorunludur .

Tasdiki Zorunlu Defterler;

Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu'na göre tutulması zorunlu olduğu yukarıda açıklanmış bulunan defterlerin tamamının tasdiki zorunludur.

Defter-i Kebir'in V.U.K'na göre tasdiki zorunlu olmamakla birlikte, Türk Ticaret Kanunu'nun 66/1-3 maddelerinde mükelleflerce tutulması zorunlu olan defterler ismen belirtilmiş olup, bu madde uyarınca

yukarıda sayılan defterler dışında **Defter-i Kebir ve Karar Defterinin de tasdiki mecburidir**. Bu itibarla Defter-i Kebir tasdik ettirilecektir. Sermaye şirketlerinin tutması zorunlu olan karar defterlerini kullanmaya başlamadan önce tasdik ettirmeleri, sayfaların bitmesi kayıp olması gibi durumlarda da yeni defter tasdik ettirmeleri gerekmektedir. Ancak, karar defteri kullanılmaya devam ediliyorsa her yıl ara tasdik işlemine gerek yoktur.

Bu defterler tasdike tabi defterler olup, Vergi Usul Kanunu'nun 223 ve Türk Ticaret Kanunu'nun 69. maddesine göre, mükelleflerin işyerinin bulunduğu yerdeki noter veya noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar tarafından tasdik olunur.

Defterler anonim ve limited şirketlerin kuruluş aşamasında, şirket merkezinin bulunduğu yer ticaret sicili memuru veya noter tarafından tasdik edilir. Müteakip yıllarda yegane tasdik makamı noterlerdir.

Tasdik Çeşitleri

Tutulması zorunlu defterler; **açılış**, **ara** (tasdik yenileme) ve **kapanış** olmak üzere üç tür tasdik yapılmaktadır.

Açılış Tasdiki

Açılış tasdikinin yeni işe başlayan ve mükellefiyete girenlerce işe başlama ve mükellefiyete girme tarihinden önce yaptırılması gerekmektedir.

Öteden beri işe devam edenler ise yeni defterin kullanılmaya başlamadan önce yani hesap döneminden önce gelen dönemin son ayı içinde (hesap dönemi takvim yılı olanlarda **aralık** ayı içinde), açılış tasdiklerini yaptırmaları gerekmektedir

Ara Tasdik

Defterlerini yenilemek yerine ertesi yılda da kullanmak isteyenler, ilgili hesap döneminin ilk ayı içerisinde (hesap dönemi takvim yılı olanlarda ocak ayı içerisinde) defter ara tasdiklerinin yaptırılması gerekmektedir.

Kapanış Tasdiki

Kapanış tasdiki Türk Ticaret Kanunu gereği yevmiye ve envanter defterine münhasır olup, gerek defter-i kebir ve gerekse diğer defterler kapanış tasdikine tabi değildir.

Yevmiye defteri kapanış tasdikinin, en geç ilgili hesap dönemini izleyen ilk ayın (ocak) sonuna kadar yaptırılması gerekmektedir.

Envanter defterine ait kapanış tasdikinin ise, envanterin ve bilançonun tamamlandığı tarih olan müteakip hesap döneminin üçüncü ayı (mart) sonuna kadar tasdik ettirilmiş olması zorunludur.

Yanan Defterlerin Yerine Yenisinin Tasdiki;

Yangın nedeniyle defterleri zayi olan işletmeler kullanacakları yeni defterleri kullanmaya başlamadan önce defterlerini tasdik ettirmeleri gerekmektedir. Ancak, eski tarih ve numarayla tasdik ettirmeleri mümkün değildir.

Tasdike Zorunlu Defterlerin A4 Ebadında Kullanılıp Tasdik Ettirebileceği;

Maliye Bakanlığının Noterler Birliğine gönderdiği 17.04.2003 tarih ve 16673 sayılı yazıda 213 sayılı VUK'na göre mükelleflerce tutulması zorunlu defterlerin A4 ebadında da tasdik ettirebileceği belirtilmiştir.

Kanuni Sürelerin Aşılması Durumunda;

Açılış veya ara tasdikinin süresinde değil izleyen ay içinde yaptırılması, ikinci derece usulsüzlük cezasını gerektirir.

Söz konusu tasdiklerin süresi içinde yaptırılmadığı gibi izleyen ay içerisinde de yaptırılmaması, tasdik hiç yaptırılmadığı anlamına gelir ve kazancın re'sen takdiri ile iki kat birinci derece usulsüzlük cezasını gerektirir.

Defter tasdiklerinin süresi içinde yaptırılmadığı gibi izleyen ay içerisinde de yaptırılmaması durumu Katma Değer Vergisi uygulamaları açısından da önemli sonuçlar doğurmaktadır. Tasdik ettirilmemiş defterlere yapılan kayıtların hiç yapılmamış sayılacağı ve bu nedenle de söz konusu defterlere kaydedilen faturalarda yer alan katma değer vergilerinin de indirim konusu yapılamayacağı yönünde Danıştay kararları bulunmaktadır.

Aralık Ayı Sonuna Kadar Yapılması Gereken Defter Tasdikleri;

Hesap dönemi takvim yılı olan Gelir ve Kurumlar vergisi mükellefleri 2012 yılında tutulması zorunlu defterlerden tasdiki zorunlu olan;

- Yevmiye Defteri,
- Defteri Kebir,
- Envanter Defteri,
- Damga Vergisi Defteri
- İşletme Defteri'nin

açılış tasdiklerini en geç 31.12.2011 mesai saati sonuna kadar işyerlerinin bulunduğu yerdeki notere yaptırmaları gerekmektedir.

2012 Ocak ve Mart Ayı Sonuna Kadar Yapılması Gereken Defter Tasdikleri;

Ara tasdik yaptıracak mükelleflerin ilgili hesap döneminin ilk ayı olan 2012 Ocak ayı içerisinde defterlerinin ara tasdikini yaptırmaları gerekmektedir.

2011 Yılı yevmiye defterine 2012 yılı Ocak ayı sonuna kadar, envanter defterine ise 2012 Mart ayı sonuna kadar kapanış tasdiki yaptırılması zorunludur.

Saygılarımızla,

KAPSAM YMM LTD. ŞTİ.